

Informace pro osoby, kterým byla udělena mezinárodní ochrana formou azylu

PEČLIVĚ PŘEČTĚTE A USCHOVEJTE PRO POZDĚJŠÍ POTŘEBU!!!

Dnes Vám bylo předáno rozhodnutí o udělení mezinárodní ochrany formou azylu. Chceme Vám poskytnout několik základních informací, které Vám pomohou usnadnit úspěšnou integraci v České republice.

Pobytový status

Nabytím právní moci rozhodnutí o udělení azylu získáváte právní postavení azylanta a po dobu trvání azylu zároveň trvalý pobyt na území České republiky.

Pro účely poskytování zdravotní péče, zaměstnanosti či přístupu k sociálním službám a dávkám jste po dobu trvání azylu považován/a za osobu s trvalým pobytem na území České republiky. Znamená to, že po dobu platnosti Vašeho povolení k pobytu máte v těchto oblastech stejná práva a povinnosti jako občané České republiky.

Váš další pobyt na území České republiky se bude řídit požadavky zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákon o azylu), a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákon o pobytu cizinců), ale jste povinen/povinna respektovat i ostatní zákony České republiky a její právní řád.

Jste povinen/na oznamovat ministerstvu skutečnosti významné pro zachování azylu, například udělení státního občanství České republiky či občanství jiného státu.

Pokud se Vám na území České republiky narodí dítě, jste povinen/povinna do 60 dnů ode dne narození dítěte na území podat za dítě žádost o udělení mezinárodní ochrany nebo podat žádost o strpění na území podle tohoto zákona anebo žádost o jiný druh pobytu na území podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky. Pokud tak neučiníte, Vaše dítě bude pobývat na území České republiky nelegálně, což zejména znamená, že nebude zdravotně pojištěno.

Odnětí azylu

V případě zjištění, že opětovně využíváte ochrany země své státní příslušnosti či země svého původu, například cestováním do této země, prokazováním se doklady této země, komunikací se zastupitelským úřadem této země na území České republiky a podobně, může být s Vámi zahájeno řízení o odnětí uděleného azylu.

K zahájení řízení o odnětí azylu dojde rovněž v případě, že se situace v zemi Vaší státní příslušnosti/ původu natolik změní, že Váš návrat bude již možný, neboť pomínou důvody pro jeho udělení.

Pokud Vám byl udělen azyl za účelem sloučení rodiny nebo humanitární azyl, může Vám být odejmut rovněž v případě, že zanikl důvod, pro který Vám byl udělen, a nebudou – li shledány jiné důvody hodné zvláštního zřetele pro jeho ponechání.

Řízení o odnětí azylu s Vámi bude rovněž zahájeno vždy, pokud se na území České republiky dopustíte zvláště závažného zločinu.

O odnětí azylu s Vámi bude vedeno správní řízení, ve kterém budete mít právo vysvětlit

všechny své důvody, proč by Vám měl být azyl ponechán. Proti případnému rozhodnutí o odnětí azylu budete mít vždy možnost podat žalobu ke krajskému soudu, příslušnému dle místa Vašeho hlášeného pobytu.

Zánik azylu

Máte kdykoliv možnost vzdát se uděleného azylu, a to písemným prohlášením doručeným ministerstvu. Upozorňujeme Vás ale, že toto Vaše prohlášení bude akceptováno automaticky, nevede se o něm žádné správní řízení, nevydává se rozhodnutí a momentem doručení prohlášení Vám udělený azyl okamžitě zaniká. Stanete se tak osobou s postavením běžného cizince na území České republiky a jste povinen/na si upravit svůj pobyt dle zákona o pobytu cizinců nebo z území České republiky vycestovat. Vzdání se azylu má proto pro Vás velmi závažné důsledky a je nezbytné si tento krok vždy předem velmi dobře promyslet.

V případě zániku nebo odnětí azylu můžete požádat do 15 dnů ministerstvo o úhradu nákladů spojených s Vaším vycestováním do země Vaší státní příslušnosti/Vašeho původu a pomoc při vyřízení potřebných dokladů, tzv. „dobrovolnou repatriaci“. Svou žádost o dobrovolnou repatriaci adresujte Správě uprchlických zařízení, Lhotecká 7, 143 01 Praha 12, do jejíž působnosti tento typ pomoci spadá.

Průkaz povolení k pobytu

Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra (dále OAMP) Vám vydá průkaz povolení k pobytu s biometrickými prvky, kterým budete prokazovat příslušným orgánům svou totožnost, oprávněnost Vašeho pobytu či jiné skutečnosti zapsané v průkazu.

Doba platnosti Vašeho průkazu povolení k pobytu bude 10 let, u azylanta mladšího 15 let bude doba platnosti 5 let; dobu platnosti průkazu lze o stejnou dobu prodloužit, a to i opakovaně. Prodloužení platnosti průkazu se provádí vydáním nového průkazu.

Žádost o vydání prvního průkazu povolení k pobytu s Vámi sepíše pracovník OAMP, který Vám předal rozhodnutí o udělení azylu. Zároveň Vám zdarma vydá cestovní průkaz totožnosti s dobou platnosti na 90 dnů, kterým budete prokazovat svou totožnost a oprávněnost pobytu do doby převzetí průkazu povolení k pobytu s biometrickými prvky.

Následně se objednejte na konkrétní pracovišti oddělení pobytu cizinců OAMP dle místa Vašeho hlášeného pobytu k pořízení Vašich biometrických údajů.

Za účelem vydání průkazu povolení k pobytu jste povinen/na strpět pořízení biometrických údajů, kterými jsou fotografie obličeje, otisky 2 prstů a Váš podpis. U dětí do 6 let se pořizuje pouze fotografie.

Ve lhůtě stanovené ministerstvem vnitra, nejpozději však do 60 dnů od pořízení biometrických údajů, budete vyzván/a na Vámi uvedený kontaktní e-mail či telefon, případně písemně, konkrétním pracovištěm OAMP dle místa Vašeho hlášeného pobytu k převzetí průkazu povolení k pobytu s biometrickými prvky.

Při převzetí průkazu povolení k pobytu budete povinen/na odevzdat OAMP cestovní průkaz totožnosti, který Vám byl vydán při podání žádosti o vydání průkazu povolení k pobytu nebo svůj již neplatný původní průkaz povolení k pobytu.

Výše uvedený postup bude totožný i v případě žádosti o prodloužení doby platnosti průkazu, žádosti o vydání nového průkazu z důvodu poškození, zničení, ztráty, odcizení, nefunkčnosti nosiče dat nebo žádosti o vydání nového průkazu z důvodu změny údajů v průkazu uvedených.

Ve lhůtě 60 dnů před uplynutím doby platnosti průkazu povolení k pobytu jste povinen/na požádat ministerstvo o prodloužení doby jeho platnosti. V případě, že podání žádosti ve stanovené lhůtě zabrání důvody na Vaší vůli nezávislé, jste povinen/na tuto žádost podat do 15 pracovních dnů po zániku těchto důvodů.

V průkazu povolení k pobytu bude uvedeno i Vaše rodné číslo, které Vám bylo ze strany OAMP již přiděleno nebo Vám bude přiděleno v nejbližší době. Rodné číslo je identifikačním údajem všech osob, pobývajících na území České republiky, a budete je uvádět při jednání s lékaři, úřady či dalšími subjekty, na které se budete obracet a budou je od Vás vyžadovat.

Jste povinen/na chránit průkaz povolení k pobytu před poškozením, zničením, ztrátou, odcizením nebo zneužitím. Pokud se tak stane, jste povinen/na to neprodleně hlásit ministerstvu.

Jste povinen/na požádat ministerstvo neprodleně o vydání nového průkazu povolení k pobytu, pozbyl-li dosavadní průkaz svou platnost.

Jste povinen/na odevzdat průkaz povolení k pobytu ministerstvu v případě odnětí nebo zániku azylu nebo pokud je neplatný.

Pokud by ve Vašem životě došlo ke změně údajů uvedených v průkazu povolení k pobytu (např. změna jména, změna adresy či fyzické podoby), jste povinen/na neprodleně požádat o vydání nového průkazu povolení k pobytu s aktuálními údaji. Pokud byl zrušen údaj o místě hlášeného pobytu, platnost průkazu o povolení k pobytu končí ze zákona automaticky.

Vydání prvního průkazu povolení k pobytu pro azylanty je zdarma.

Za prodloužení průkazu se hradí při podání žádosti správní poplatek ve výši 2500,- Kč, a to formou kolku. U azylantů mladších 15 let je poplatek formou kolku ve výši 1000,- Kč.

Při poškození, zničení, ztrátě, odcizení či nefunkčnosti nosiče dat jste povinen/na uhradit za vydání nového průkazu správní poplatek ve výši 4000,- Kč, u azylantů mladších 15 let je poplatek ve výši 2500,- Kč.

Za vydání nového průkazu z důvodu změny údajů v něm uvedených jste povinen/na uhradit správní poplatek ve výši 1000,- Kč.

Pokud máte finanční problémy a nedisponujete dostatkem prostředků na poplatky za vydání nového průkazu ve stanovené výši, můžete písemně požádat o prominutí uhrazení části správního poplatku. O možném snížení poplatku rozhoduje OAMP a může jej ve zvláštního zřetele hodných případech snížit na 1250 Kč pro dospělé a 500 Kč pro děti do 15 let u prodloužení průkazu povolení k pobytu, nebo na 500 Kč u poplatku za změnu v průkazu. V případě vydání průkazů při poškození, zničení, ztrátě, odcizení či nefunkčnosti nosiče dat může OAMP v případě důvodů hodných zvláštního zřetele snížit poplatky na 1000 Kč u dospělého a 500 Kč u osoby mladší 15 let.

Průkaz povolení k pobytu nelze použít pro cestování, a to ani ve státech schengenského prostoru. Pro vycestování do zahraničí vždy musíte mít kromě průkazu povolení k pobytu zároveň i Cestovní doklad dle Úmluvy z roku 1951 pro uprchlíky, tzv. „Ženevský doklad,“ „Travel document“. (viz níže v části o cestovních dokladech).

Finanční příspěvek pro osoby s uděleným azylem

Ministerstvo Vám poskytne na písemnou žádost podanou nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o udělení azylu jednorázový finanční příspěvek ve výši životního minima osoby a společně s ní posuzovaných osob; ministerstvo tento příspěvek neposkytne, jste-li zároveň držitelem povolení k pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky. Svou žádost o jednorázový finanční příspěvek spolu s kopií žádosti o vstup do státního integračního programu adresujte pracovníkům Správy uprchlických zařízení, do jejíž působnosti tento typ pomoci spadá. v pobytovém středisku, pokud v něm pobýváte, nebo ji zašlete na adresu Lhotecká 7, 143 01 Praha 12.

Přihlášení k pobytu

Nejpozději do 7 pracovních dnů od udělení azylu jste povinen/na se přihlásit k pobytu na OAMP. Totéž platí i v případě změny místa hlášeného pobytu. Pro přihlášení k pobytu je nezbytné přinést nájemní smlouvu či jiný doklad potvrzující oprávněnost Vašeho pobytu na konkrétní adrese a souhlas vlastníka bytu/domu s jeho úředně ověřeným podpisem.

Pokud plánujete pobývat mimo území České republiky déle než 365 dnů, jste povinen/na to oznámit ministerstvu.

Cestovní doklad

Váš národní cestovní doklad, pokud jste jej v rámci řízení o mezinárodní ochraně odevzdal/a OAMP, bude uložen po celou dobu trvání azylu a Vašeho pobytu v České republice na pracovišti OAMP.

Pokud hodláte cestovat do zahraničí, máte právo požádat na pracovišti OAMP místně příslušném podle místa Vašeho hlášeného pobytu o vydání zvláštního cestovního dokladu pro uprchlíky. Jeho platnost je 10 let a u osob mladších 15 let je to 5 let. První vydání cestovního dokladu pro uprchlíky je zdarma, v případě následných cestovních dokladů pro uprchlíky je poplatek za jejich vydání 600 Kč a v případě dětí do 15 let 100 Kč.

Na základě platného průkazu povolení k pobytu (viz výše) a cestovního dokladu pro uprchlíky můžete volně cestovat na území členských států schengenského prostoru, Bulharska, Chorvatska, Kypru a Rumunska za předpokladu, že Váš pobyt nepřesáhne 90 dní během jakéhokoli období 180 dnů, splňujete další podmínky vstupu dle Schengenského hraničního kodexu a nejste veden/a v národním seznamu nežádoucích osob státu, do kterého cestujete. Dále můžete cestovat do Irska, pokud Váš pobyt nepřesáhne 3 měsíce a splňujete-li podmínky vstupu stanovené irskými právními předpisy. Z dalších pravidel upozorňujeme např. na povinnost přihlášení se na příslušném úřadě v daném státu do 3 dnů od dne vstupu.

V případě snahy o delší setrvání v některém z uvedených států, kontaktujte tamní

imigrační orgány s žádostí o informace stran vyřízení možného delšího pobytu. Ze strany OAMP Vám v tomto směru nemůže být poskytnuta pomoc.

Pokud chcete cestovat mimo schengenský prostor a výše jmenované země, musíte si vždy ověřit prostřednictvím zastupitelského úřadu konkrétního státu, jaké doklady pro vycestování do tohoto státu jsou uznávány, a zda potřebujete k vycestování vízum či jiné náležitosti. Ze strany OAMP Vám v tomto směru nemůže být poskytnuta pomoc.

Pokud budete cestovat do země Vaší státní příslušnosti nebo původu, může to být důvodem pro zahájení řízení o odnětí uděleného azylu (viz výše).

Pokud na Vás byl vydán mezinárodní zatykač a ten byl například i důvodem pro udělení azylu, pak Vás velmi varujeme před jakoukoliv cestou mimo území ČR. Mezinárodní zatykač na Vaši osobu nezaniká udělením azylu, může ho zrušit jen země, která ho vydala, a ostatní státy nejsou povinné udělený statut azylanta v ČR respektovat. Mohl/a byste tak být zadržen/a a násilně vydán/a do země své státní příslušnosti!!!

Poskytování zdravotní péče azylantům

Pro účely zdravotní péče jste považován/a za osobu s trvalým pobytem na území. Znamená to, že po dobu platnosti Vašeho povolení k pobytu máte v oblasti zdravotní péče stejná práva jako občané ČR.

Do 8 dnů od udělení oprávnění k pobytu jste povinen/na se zaregistrovat k veřejnému zdravotnímu pojištění u některé z těchto zdravotních pojišťoven: Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, Česká průmyslová zdravotní pojišťovna; Oborová zdravotní pojišťovna; Revírní bratrská pokladna, zdravotní pojišťovna, Vojenská zdravotní pojišťovna, Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky a Zaměstnanecká pojišťovna Škoda.

Zdravotní pojišťovna pro registraci vyžaduje: průkaz o povolení k pobytu, a následně vyplníte přihlašovací formulář přímo na kontaktním místě pojišťovny. Karta pojištěnce Vám pak bude zaslána poštou do místa bydliště. Kontaktní místo Vám při registraci vydá prozatímní náhradní doklad, s tímto náhradním dokladem nebo průkazem pojištěnce se zaregistrujete u praktického lékaře v místě Vašeho trvalého bydliště, děti pak u dětského lékaře.

Stát za Vás platí pojistné, pokud jste: veden/a jako uchazeč o zaměstnání v evidenci vedené úřadem práce, osobou pobírající dávky pomoci v hmotné nouzi, která není v evidenci uchazečů o zaměstnání, osobou celodenně osobně a řádně pečující alespoň o jedno dítě do sedmi let věku nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku, nezaopatřeným dítětem (posuzuje se podle zákona o státní sociální podpoře), poživitelem důchodů z důchodového pojištění, příjemcem rodičovského příspěvku, ženou na mateřské a rodičovské dovolené a osobou pobírající peněžitou pomoc v mateřství podle předpisů o nemocenském pojištění. **Skutečnost, že spadáte do okruhu těchto osob, musíte neprodleně prokázat vaší zdravotní pojišťovně předložením potvrzení, které Vám vystaví pověřený obecní úřad nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností.**

O těchto skutečnostech musíte prokazatelně informovat Vaši zdravotní pojišťovnu, aby Vás mohla zařadit mezi pojištěnce, za které je plátcem pojistného stát.

Pokud nastoupíte v době povoleného pobytu na území ČR do zaměstnání, jste

povinen/na tuto skutečnost oznámit neprodleně své zdravotní pojišťovně, neboť ta Vás na základě této skutečnosti přeřadí do skupiny plátců pojistného – zaměstnanců. V tomto případě za Vás pojistné platí zaměstnavatel.

V ostatních případech si musíte platit pojistné sám/a. Bližší informace obdržíte ve Vaší pobočce zdravotní pojišťovny.

Po dobu pobytu na území ČR jste povinen/povinna hlásit zdravotní pojišťovně každou změnu Vašeho sociálního zařazení (např. když začnete pobírat dávky pomoci v hmotné nouzi).

Pokud nebudete hradit pojistné na zdravotní pojištění, má zdravotní pojišťovna povinnost vymáhat po Vás dlužné pojistné včetně případného penále výkazem nedoplatků nebo platebním výměrem ve správním řízení.

Sociální zabezpečení, pomoc v hmotné nouzi

Osoby s uděleným azylem mají nárok na sociální zabezpečení obdobně jako občané České republiky. Dávky státní sociální podpory (přídavek na dítě, rodičovský příspěvek, příspěvek na bydlení, porodné apod.) vyplácí oprávněným osobám místně příslušný úřad práce.

Pokud se dostanete do složité finanční a sociální situace, obraťte se na místně příslušný úřad práce v místě Vašeho bydliště. Tento úřad vyplácí dávky pomoci v hmotné nouzi (příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení a mimořádnou okamžitou pomoc). Žádosti o dávky státní sociální podpory i dávky pomoci v hmotné nouzi se uplatňují písemně na předepsaných tiskopisech (získáte na příslušném úřadu práce nebo se dají vytisknout z internetových stránek Ministerstva práce a sociálních věcí).

Státní integrační program (SIP)

SIP Vám může nabídnout integrační služby během prvního roku od udělení mezinárodní ochrany. Pomůže Vám tak při poznávání a orientaci v novém prostředí. Hlavním cílem SIP je poskytnout Vám asistenci zejména v oblastech bydlení, zaměstnání, sociálního zabezpečení, zdravotnictví a vzdělávání a při získání základní znalosti českého jazyka.

Do SIP můžete být zařazen/a pouze na základě vlastní žádosti. Účast v SIP je dobrovolná. Pokud se rozhodnete do programu vstoupit, jsou pro Vás jeho pravidla závazná.

Dotazy a bližší informace k SIP:

Ministerstvo vnitra

E-mail: opu@mvcz.cz

Poštovní adresa:

Ministerstvo vnitra

odbor azylové a migrační politiky (SIP)

Nad Štolou 3

P. O. Box 21/OAM

170 34 Praha 7

Tel.: 974 832 502

<http://www.integracniprogram.cz/>